

Hankejohtaja Taito Vainion katsaus pelastustoimen uudistukseen 25.8.2016

- Laki pelastustoimen järjestämisestä lähtee lausunnolle samanaikaisesti kuin sote- ja maakuntauudistuksen n. 800-sivuinen lakipaketti. Sote- ja maakuntalakipaketista sekä pelastustoimen järjestämislaista tehdään kummastakin omat lausuntopyyntönsä. Lausuntopyyntöt lähtevät todennäköisesti elokuun aikana ja lausuntoaika on 10 viikkoa.
- Pelastustoimen organisointi kulkee käsi kädessä ensihoidon organisoinnin kanssa. Lausunnolle lähtevässä Sote-järjestämislaissa ja pelastustoimen järjestämislaissa on lähtökohtana viisi järjestämisvastuullista maakuntaa (Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Pohjanmaa). Jos ensihoidon järjestämisvastuun organisoinnissa tapahtuu muutoksia, samat muutokset koskevat pelastustointia.
- Maakunta voi hoitaa vain tehtäviä, jotka sille laissa määritellään. Tässä maakunnat eroavat kunnista, koska kunnat voivat ottaa hoitaakseen muitakin kuin lakisääteisiä tehtäviä (ns. yleinen toimiala).
- Maakunnat voivat tuottaa palveluja omana toimintanaan oman palvelulaitoksensa kautta, käyttää kolmannen sektorin palveluntuottajia tai ostaa palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta.
- Ensihoidossa tämä tarkoittaa sitä, että jos maakunta tuottaa ensihoidon omana toimintanaan, ensihoito on tuotettava järjestämisvastuussa olevan viiden maakunnan palvelulaitoksen kautta. Jotta in-house-edellytys täyttyy, on pelastustoimen oltava järjestetty samojen maakuntien toimesta ja tuotettu samojen palvelulaitosten kautta kuin ensihoidossakin. Jos ensihoidon järjestämisvastuu on organisoitu eri tavalla kuin pelastustoimen järjestämisvastuu, pelastustointia ei voida käyttää ensihoidon palveluntuottajana muuten kuin yhtiöittämällä pelastuslaitosten ensihoitotoiminta.
- Pelastustoimessa ja ensihoidossa 18 maakuntaa koskee lakisääteinen yhteistoiminta (13 maakuntaa tekevät sopimuksen järjestämisvastuussa olevan maakunnan kanssa). Jos maakunnat eivät pääse sopimukseen, valtioneuvosto päättää tarvittavista asioista.
- Kuntien omistamat kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen ja lakisääteisten kuntayhtymien omaisuus siirtyy maakunnille. Kalusto (irtaimisto) siirtyy maakuntien omistukseen. Nykyiset vuokrasopimukset siirtyvät nykyisin ehdoin kunnilta maakunnille vähintään kolmeksi vuodeksi.
- Henkilöstö siirtyy vanhoina työntekijöinä nykyisin ehdoin (liikkeenluovutusperiaate) vuoden 2020 loppuun saakka.
- Rahoitus maakunnille tulee valtiolta. Muiden kuin sosiaali- ja terveystoimen rahoitus määrittyy asukasluvun perusteella.

Hankekatsaus

25.8.2016

- Maakuntalakiluonnoksen mukaan (16 luku) valtakunnallisia maakuntien palvelukeskuksia perustetaan neljä:
  1. Yhteishankintojen palvelukeskus
  2. Toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskus;
  3. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus; sekä
  4. Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen palvelukeskus (ICTpalvelukeskus)
- Valtio huolehtisi maakuntien palvelukeskusten perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä. Palvelukeskusten osakkeet ja määräysvalta luovutettaisiin myöhemmin maakunnille (voimaanpanolain 38 §).
- Yhtiöt perustettaisiin valmisteluvaiheessa eduskunnan valtuutuksella Hansel Oy:n ja Senaatti-kiinteistöjen tytäryhtiöiksi sekä talous- ja henkilöstöhallintoyhtiö ja ICT-yhtiö KEHAN johdolla perustettaviksi valtion kokonaan omistamiksi yhtiöiksi.
- Väliaikaishallinto: Maakunnan liitoille on annettu tehtäväksi johtaa neuvotteluita ja asettaa sovittu mukaisesti väliaikainen valmistelutoimielin, jossa on mukana maakunnan liitto, kunnat, sairaanhoitopiiri, erityishuoltopiiri, pelastuslaitos, ELY ja työ- ja elinkeinotoimisto
- Väliaikaishallinto vastaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes maakuntavaltuusto on valittu ja maakuntavaltuuston asettama maakuntahallitus on aloittanut toimintansa.
- Väliaikaishallinto nimittää tarvittavat määräaikaiset virkamiehet, joiden toimikausi 7/2017 – 3/2018. Maakuntavaltuuston vaalit tammikuussa 2018 ja valtuusto aloittaa maaliskuussa 2018, jolloin väliaikaishallinto lakkaa.
- Pelastustoimen uudistushankkeeseen asetetut 14 työryhmää valmistelevat työsuunnitelman- sa syyskuun aikana. Työsuunnitelmissa priorisoidaan tehtävät siten, että pelastuslakiin ehdotettavat asiat ja uusien organisaatioiden käynnistämisen edellyttämät asiat valmistellaan ensin.
- Pelastuslain valmistelu aloitetaan syyskuussa ja valmistelun tavoitteena on, että pelastuslakiesitys lähtisi lausunnonlelokuussa 2017.